

БЕЛЕЖИТИ ДАТИ, ПРАЗНИЦИ И СЪБИТИЯ ЗА 2018 ГОДИНА

ЯНУАРИ

01

/понеделник/

- **Международен ден на мира.** Обявен от папа Павел VI. Чества се от 1968 г.
- **155 г. от рождението на Алеко Константинов,** български писател и пътешписец (1863-1897)
- **195 г. от рождението на Шандор Петьофи,** унгарски поет и революционер (1823-1849)
- **155 г. от рождението на Любомир Милетич,** български филолог, един от основателите на Софийския университет „Климент Охридски“ (1863-1937)
- **120 г. от рождението на Ламар,** български поет и писател; участник в двете световни войни, основател на печатница „Ново изкуство“ (1898 – 1974)
- **95 г. от рождението на Вълко Радев,** български кинорежисьор, сценарист и оператор. Едни от шедъврите на неговото творчество са филмите „Крадецът на праскови“, „Черните ангели“, „Осъдени души“ (1923 – 2001).

03

/сряда/

- **95 г. от смъртта на Ярослав Хашек** , чешки писател; в литературата остава с романа „Приключенията на добрия войник Швейк през световната война (30.04.1883 – 03.01.1923),

04

/четвъртък/

- **375 г. от рождението на Исак Нютон,** английски учен (1643–1727)

06

/събота

- **Свето Богоявление – Йордановден.**
- **170 години от рождението на Христо Ботев,** български поет, революционер и публицист (1848-1876)

08

/понеделник/

- **Бабинден. Народен празник.**

10

/сряда/

- **135 г. от рождението на Алексей Толстой,** руски писател (1883-1945)
- **120 г. от рождението на Сергей Айзенщайн,** руски кинорежисьор : "Броненосецът Потьомкин", "Иван Грозни"(10.01.1898 – 11.02.1948)
- **100 г. от смъртта на Константин Иречек,** чешки историк, автор на

първата цялостна научна история на българите от древността до 1875 г. – "История на българите". В България работи и като министър на просветата (1881 – 1882) и директор на Народната библиотека (1884 - (24.06.1854 – 10.01.1918)

12

/петък/

- **390 г. от рождението на Шарл Перо**, френски писател и учен, известен днес с приказките си "Пепеляшка"; "Червената шапчица"; "Спящата красавица" и др. (12.01.1628 – 15.05.1703)
- **155 г. от рождението на Венко Цонев** - български езиковед, литературен критик и историк (1863-1926)
- **90 г. от смъртта на Томас Харди**, английски писател. (02.06.1840 – 12.01.1928)

13

/събота/

- **140 г. от рождението на Пейо Яворов** (Пейо Тотев Крачолов), поет и драматург (1878-1914)
- **Ден на българското кино**. На този ден се е състояла публичната премиера на първия български игрален филм "Българан е галант".

14

/неделя/

- **120 г. от смъртта на Луис Карол**, английски писател, автор на приказки и стихотворения за деца : "Алиса в страната на чудесата" (27.01.1832 – 14.01.1898)

16

/вторник/

- **80 г. от смъртта на Стоян Русев (дядо Благо)**, един от пионерите на българската детска литература. Автор на много приказки, стихове, басни, гатанки и скоропоговорки (02.02.1865 – 16.01.1938)

17

/сряда/

- **40 г. от смъртта на Атанас Далчев**, български поет, преводач и критик. Негови са стихосбирката "Прозорец" и "Фрагменти"(12.06.1904 – 17.01.1978),.
- **Ден на религиозната толерантност и търпимост**

19

/петък/

- **95 г. от рождението на Ивайло Петров**, български писател (1923 – 2005)
- **80 г. от смъртта на Бранислав Нушич**, сръбски писател и комедиограф : "Госпожа министершата" (1931) (08.10.1864 – 19.01.1938)

21

/неделя/

- **Ден на родилната помощ.**

22

/понеделник/

- **230 г. от рождението на Джордж Гордън Байрон**, английски поет (1788-

1824)

23

/вторник/

- **235 г. от рождението на Стендал**, френски писател (1783 – 1842)
- **60 г. от смъртта на Илия Бешков**, български художник (1901 – 1958)

24

/сряда/

- **130 г. от рождението на Вики Баум**, американска романистка (24.01.1888 – 29.08.1960).

25

/четвъртък/

- **80 г. от рождението на Владимир Високи**, руски поет, певец и актьор (1938–1980)
- **Ден на българското радио**. На тази дата през 1935 г. цар Борис III издава указ за одържавяване на Радио София.

26

/петък/

- **50 г. от смъртта на Никола Фурнаджиев**, български поет и критик. Автор на стихосбирките "Пролетен вятър" (1925) и "Дъга" (1928) (27.05.1903 – 26.01.1968).
- **Международен ден на митниците**.

28

/неделя/

- **410 г. от рождението на Джовани Алфонсо Борели**, италиански физиолог и физик (1608-1679)

31

/сряда/

- **95 г. от рождението на Норман Мейлър**, американски писател, публицист, филмов режисьор, двукратен носител на „Пулицър“ (1923 – 2007)

ФЕВРУАРИ

03

/събота/

- **135 г. от рождението на Стоян Дринов**, детски писател (1883 –1922)
- **550 г. от смъртта на Йохан Гутенберг**, немски изобретател, родоначалник на книгопечатането (ок.1400 – 03.02.1468)
- **110 г. от рождението на Владимир Георгиев**, български езиковед, един от първите, които допринасят за разчитане на критско-микенското писмо (03.02.1908 – 1986)

08

/четвъртък/

- **190 г. от рождението на Жул Верн**, френски писател (1828-1905)

10

/събота/

- **120 г. от рождението на Бертолд Брехт**, немски поет и драматург (1898 – 1956)

11

/неделя/

- **70 г. от смъртта на Сергей Айзенщайн**, руски кинорежисьор : "Броненосецът Потьомкин", "Иван Грозни" (10.01.1898 – 11.02.1948)

13

/вторник/

- **115 г. от рождението на Жорж Сименон**, френски писател (1903 – 1989)
- **145 г. от рождението на Фьодор Шаляпин**, руски оперен певец.(13.02.1873 – 12.01.1938)
- **135 г. от смъртта на Рихард Вагнер**, немски композитор и диригент: "Летящият холандец" (1841), "Тристан и Изолда" (1867). (22.05.1813 – 13.02.1883)

14

/сряда/

- **Ден на лозаря (Трифон Зарезан). Професионален празник.**
- **Ден на археологията**

16

/петък/

- **100 г. от рождението на Веселин Андреев**, български поет и публицист (1918 -1991)
- **120 г. (1898) от създаването на Българска телеграфна агенция**

17

/събота/

- **345 г. от смъртта на Молиер**, френски комедиограф и драматург : "Тартюф" , "Дон Жуан", "Скъперникът" (15.01.1622 – 17.02.1673),
- **140 г. от смъртта на Нешо Бончев**, един от първите български критици (02.01.1839 – 17.02.1878),

18

/неделя/

- **145 г. от обесването на Васил Левски** (1837-1873)
- **135 г. от рождението на Никос Казандзакис**, гръцки писател, поет и драматург. Световна известност получава с романа „Зорба Гъркът” (1883-1957)
- **40 г. от смъртта на проф. Михаил Арнаудов**, български фолклорист, етнограф и литературен критик, автор на повече от 50 монографии (05.10.1878 – 18.02.1978)

19

/понеделник/

- **545 г. от рождението на Николай Коперник**, полски астроном, основоположник на хелиоцентричната теория (1473 – 1543).

22

/четвъртък/

- **230 г. от рождението на Артур Шопенхауер**, немски философ (1788-1860)

23

/петък/

- **195 г. от рождението на Найден Геров Добрович**, български писател, езиковед и общественик (1823-1900)

24

/събота/

- **140 г. от рождението на Александър Божинов**, български карикатурист, илюстратор и живописец. Основател е на съвременната българска карикатура (24.02.1878 - 30.09.1968)
- **75 г. от рождението на Христо Проданов**, първият български алпинист покорил връх Монт Еверест (1943 – 1984),

27

/вторник/

- **105 г. от рождението на Ъруин Шоу**, американски писател и публицист (1913 – 1984)

28

/сряда/

- **485 г. от рождението на Мишел дьо Монтен**, френски философ и писател : „Опити" (28.02.1533 – 13.09.1592)
- **150 г. от рождението на Борис Иванов Дякович** , директор на Народна библиотека „Иван Вазов" от 1901 до 1932 г. (1868 – 1937)

МАРТ

01

/четвъртък/

- **Ден на самодееца. Ден на любителското творчество.**

02

/петък/

- **90 г. от рождението на Гиньо Точев Ганев** , юрист, политически и държавен деец (02.03.1928 - 18.12.2016)

03

/събота/

- **Национален празник на Република България. Официален празник. Ден на Освобождението на България от османско иго. Подписан е Сан-Стефанския мирен договор. Край на Руско-турската война (1877 – 1878)**

04

/неделя/

- **340 г. от рождението на Антонио Вивалди**, италиански композитор (1678 – 1741)

05

/понеделник/

- **65 г. от смъртта на Сергей Прокофиев**, руски композитор, работещ в множество музикални жанрове – опери, балет, песни, музика към филми и др. (27.04.1891 – 05.03.1953)

08

/четвъртък/

- **Международен ден на жената**. Утвърден на Втората международна конференция на жените социалистки в Копенхаген (Дания) през 1910 г.

10

/събота/

- **Ден на Холокоста в България**

11

/неделя/

- **110 г. от смъртта на Едмондо де Амичис**, италиански писател (1846-1908)

18

/неделя/

- **160 г. от рождението на Рудолф Дизел**, изобретател на първия двигател (1858-1913)

19

/понеделник/

- **205 г. от рождението на Дейвид Ливингстън**, английски пътешественик, мисионер и изследовател на Африка (1813 – 1873)

20

/вторник/

- **190 г. от рождението на Хенрих Ибсен**, норвежки писател и драматург (1828-1906)
- **80 г. от смъртта на Александър Павлов Малинов**, български политически и държавен деец, лидер на Демократическата партия след 1902 г. и бивш министър-председател на България (21.04.1867 – 1938)
- **Международен ден на земята**. Отбелязва се от 1971 г. по идея на американския учен Джон Макконел, подкрепена с декларация на генералния секретар на ООН У Тан. Чества се в деня, когато настъпва астрономическата пролет

21

/сряда/

- **Световен ден на поезията**. Отбелязва се от 1999 г. по решение на Изпълнителния комитет на ЮНЕСКО

22

/четвъртък/

- **Международен ден на водата**

25

/неделя/

- **Ден на жената и майката. Чества се на Благовещение от 1994 г. по решение на Българския женски съюз**
- **100 г. от смъртта на Клод Дебюси**, френски композитор, един от основоположниците на импресионизма (22.08.1862 – 25.03.1918)

26

/понеделник/

- **105 г. от превземането на Одринската крепост (13 март стар стил) 1913 г. Този ден се чества и като Ден на Тракия**
- **95 г. от смъртта на Сара Бернар**, френска актриса. През дългогодишния си творчески път създава над 170 бляскави роли. (22.10.1844 – 26.03.1923)

27

/вторник/

- **Международен ден на театъра. Отбелязва се от 1962 г. по решение на Международния театрален институт към ЮНЕСКО**
- **140 г. от смъртта на Добри Войников**, български възрожденски учител, писател драматург, журналист и общественик. Основоположник на българския театър и негов първи режисьор. Един от учредителите на днешната БАН. Едно от най-известните му произведения е комедията „Криворазбраната цивилизация“ (1871). (10.11.1833 – 27.03.1878)
- **50 г. от смъртта на Юрий Гагарин (09.03.1934 – 27.03.1968)**, първият космонавт в историята на човечеството(09.03.1934 – 27.03.1968) . На 12.04.1961 г. извършва първия полет около Земята с космическия кораб-спътник "Восток".

28

/сряда/

- **150 г. от рождението на Максим Горки**, руски писател (1868 – 1936)
- **75 г. от смъртта на Сергей Рахманинов**, руски композитор, пианист и диригент(20.03.1873 – 28.03.1943)

30

/петък/

- **165 г. от рождението на Винсент Ван Гог**, холандски живописец, (1853 – 1890)
- **85 г. от рождението на Борис Карадимчев**, български композитор и преподавател(1933 - 2014)

АПРИЛ

01

/неделя/

- **Международен ден на хумора и шегата**
- **Международен ден на птиците**
- **145 г. от рождението на Сергей Василиевич Рахманинов**, руски композитор и пианист (1873 – 1943)

02

/понеделник/

- **Международен ден на детската книга. Обявяването му е свързано с рождения на тази дата световноизвестен датски писател Ханс Кристиан Андерсен (1805 г.)**

04

/сряда/

- **200 г. от рождението на Майн Рид, английски писател (1818-1883)**

05

/четвъртък/

- **110 г. от рождението на Херберт фон Караян, австрийски диригент (1908 – 1989)**

06

/петък/

- **535 г. от рождението на Рафаело, италиански художник и архитект от епохата на Ренесанса. Рисува множество мадони : "Сикстинската мадона" е най-прочутата (1515 – 1519), а от стенописите е "Атинската школа"(06.04.1483 – 06.04.1520)**

07

/събота/

- **Международен ден на здравето**

08

/неделя/

- **Възкресение Христово /Великден/**
- **170 г. от смъртта на Гаetano Доницети, италиански композитор : "Любовен еликсир", "Дон Паскуале"(29.11.1797 – 08.04.1848)**
- **45 г. от смъртта на Пабло Пикасо, испански художник (1881 – 1973)**

09

/понеделник/

- **465 г. от смъртта на Франсоа Рабле, френски писател и учен-хуманист : "Гаргантюа и Пантагрюел" (1483 – 09.04.1553)**

12

/четвъртък/

- **Международен ден на авиацията и космонавтиката**
- **195 г. от рождението на Александър Островски, руски писател, драматург (1823 – 1886)**

13

/петък/

- **275 г. от рождението на Томас Джеферсън, американски политик (1743 – 1826)**

15

/неделя/

- **125 г. от смъртта на Александър Михайлович Дондуков-Корсаков , княз, руски военен деец, генерал от кавалерията, участник в Руско-турската**

освободителна война 1877 – 1878; възглавява Временното руско управление в България до 10 юни 1879 г. – под негово ръководство се полагат основите на възобновената българска държава(12.09.1820 – 15.04.1893)

- **115 г. от рождението на Георги Михов Димитров – Гемето**, български политически деец, емигрант от 1945 г. до смъртта си – основава "Земеделски комитет" ("Зелена вълна"), организация на емигранти от Източна Европа за борба против комунистическите режими (15.04.1903 – 28.11.1972)

16

/понеделник/

- **Ден на Конституцията. Празник на българските юристи. Отбелязва се по инициатива на Съюза на юристите в България. На този ден, през 1879 г., първото Велико народно събрание приема Търновската конституция**
- **190 г. от смъртта на Франсиско Гоя**, испански художник (30.03.1746 – 16.04.1828)

18

/сряда/

- **Международен ден за опазване на паметниците на културата**

19

/четвъртък/

- **430 г. от смъртта на Паоло Веронезе**, италиански живописец, блестящ колорист и майстор на декоративни пана : "Пир в дома на Леви" (1573), "Сватба в Кана Галилейска" (1563) и др. (1528 – 19.04.1588)

20

/петък/

- **125 г. от рождението на Хуан Миро**, испански живописец, скулптор и график (1893 – 1983)

22

/неделя/

- **Международен ден на земята.** Обявен през 1970 г. в САЩ и Канада. Като международен ден се чества от 1990 г.
- **95 г. от рождението на Радой Ралин**, български поет лирик и сатирик (1923 – 2004)

23

/понеделник/

- **Световен ден на книгата и авторското право.** Отбелязва се по решение на ЮНЕСКО от ноември 1995 г. Чества се от 1996 г. 23 април 1616 г. е датата на смъртта на Уилям Шекспир (1564 – 1616), Мегел де Сервантес (1547 – 1616) и Инка Гарсиласо де ла Вега (1539 – 1616).
- **80 г. от рождението на Слава Рачева**, българска актриса – кукловод. Създава образа Педя човек, лакът брада. (23.04.1938)
- **160 г. от рождението на Макс Планк**, немски физик, създател на квантовата механика; носител на Нобелова награда през 1918 г. (23.04.1858 – 04.10.1947)

27

/петък/

95 г. от рождението на Петър Исаев Ступел , български композитор.
(1923 – 1997)

28

/събота/

- **75 г. от смъртта на Тодор Влайков**, български писател, общественик и политик (13.02.1865 – 1943)

29

/неделя/

- **125 г. от рождението на Елисавета Багряна**, българска поетеса (1893 – 1991)
- **140 г. от рождението на проф. Андрей Николов** , български скулптор : "Фани" (1906), "Майка" (1924), "Копнеж" (1926) (29.04.1878 – 17.12.1959)

30

/понеделник/

- **Международен ден на балета**. Чества се от 1982 г. по инициатива на Международния театрален институт към ЮНЕСКО
- **135 г. от рождението на Ярослав Хашек**, чешки писател (1883-1923)

МАЙ

01

/вторник/

- **Ден на труда и на международната солидарност на трудещите се (от 1890)**
- **95 г. от рождението на Джоузеф Хелър**, американски писател сатирик (1923 – 1999)

02

/сряда/

- **75 г. от смъртта на проф. Петър Мутафчиев**, български историк, специалист по средновековна история: „История на българите" , „Книга на българите" и др. (04.07.1883 – 02.05.1943)

03

/четвъртък/

- **Международен ден на свободата на печата** (от 1994)

04

/петък/

- **115 г. от смъртта на Гоце Делчев**, български революционер (1872-1903)

06

/неделя/

- **Свети великомъченик Георги Победоносец (Гергьовден)**. Православен църковен празник и български народен и официален празник.
- **260 г. от рождението на Максимилиан Робеспьер**, френски

революционер, един от лидерите на Френската революция (06.05.1758 – 28.07.1794)

07

/понеделник/

- **Ден на радиото и телевизията в България.**
- **185 г. от рождението на Йоханес Брамс**, немски композитор (1833 – 1897)

08

/вторник/

- **200 г. от рождението на генерал Едуард Тотлебен**, руски генерал и инженер, деен участник в Руско-турската война 1877 – 1878 г.; Главнокомандващ на цялата руска войска, останала в България след войната (08.05.1818 – 19.06.1884)

09

/сряда/

- **Празник на Европейските общности.**
- **Ден на Европа.**
- **Ден на победата над фашистка Германия.**
- **135 г. от рождението на Хосе Ортега-и-Гасет**, испански философ, социолог и есеист (1883- 1955)

11

/петък/

- **Св. равноапостоли Кирил и Методий.** Български църковен празник.
- **Професионален празник на българските библиотекари (от 2006)**

12

/събота/

- **85 г. от рождението на Андрей Вознесенски**, руски поет (1933 – 2010)

14

/понеделник/

- **150 г. от рождението на Владимир Минчов Вазов**, български военен деец, ген.-лейтенант; брат на Георги и Иван Вазови (1868 – 20.06.1945)

16

/сряда/

- **315 г. от смъртта на Шарл Перо**, френски писател и учен, известен днес с приказките си : "Пепеляшка"; "Червената шапчица"; "Спящата красавица" и др. (12.01.1628 – 16.05.1703)
- **80 г. от смъртта на проф. Иван Мърквичка**, български художник от чешки произход, един от създателите на новото българско изобразително изкуство след Освобождението(23.04.1856 – 16.05.1938)

17

/четвъртък/

- **145 г. от рождението на Анри Барбюс**, френски писател (1873-1935)

18

/петък/

- **Международен ден на музеите**

19

/събота/

- **120 г. от смъртта на Уилям Гладстон**, британски политически и държавен деец, четири пъти министър-председател на Обединеното кралство. Издава брошура след Априлското въстание, осъждаща зверствата на Османската империя (29.12.1809 – 19.05.1898)

22

/вторник/

- **205 г. от рождението на Рихард Вагнер**, немски композитор (1813 - 1882)
- **210 г. от рождението на Жерар дьо Нервал**, френски поет и преводач, една от водещите фигури на романтизма (1808 – 1855).

23

/сряда/

- **115 г. от рождението на Олга Кирчева**, българска актриса (1903-1978)

24

/четвъртък/

- **Ден на славянската писменост, на българската просвета и култура. Официален празник.**
- **275 г. от рождението на Жак Пол Марат**, деец на Френската буржоазна революция, един от лидерите ѝ, учен и публицист (24.05.1743 – 13.07.1793)
- **475 г. от смъртта на Николай Коперник**, полски астроном, създател на хелиоцентричната система, (19.02.1473 – 24.05.1543)

27

/неделя/

- **115 г. от рождението на Никола Фурнаджиев**, български поет (1903 – 1968)

28

/понеделник/

- **110 г. от рождението на Ян Ланкастър Флеминг**, английски писател (1908 – 1964)

30

/сряда/

- **240 г. от смъртта на Волтер** – френски философ и писател, един от най-големите мислители на XVIII в.: "Едип" (1718), "Брут" (1730), "Кандид" (1759) и др. (21.11.1694 – 30.05.1778)

ЮНИ

01

/петък/

- **Международен ден за защита на децата**

02

/събота/

- **Ден на Ботев и на загиналите за свободата и независимостта на България**

04

/понеделник/

- **220 г. от рождението на Александър Михайлович Горчаков** , руски държавен деец и дипломат (1798 – 27.02.1883)
- **170 г. от смъртта на Неофит Бозвели**, български възрожденец, основоположник на черковно-националната борба на българския народ, книжовник и учител. (ок.1785 – 04.06.1848)

07

/четвъртък/

- **170 г. от рождението на Пол Гоген**, френски живописец, скулптор и график (07.06.1848 – 08.05.1903)

09

/събота/

- **140 г. от смъртта на Дженюариъс Алойзиус Макгахан (12.06.1844 – 1878)**,американски журналист, изнесъл многобройни факти за жестокостите на османските власти над надигналото се българско население при потушаване на Априлското въстание 1876 -(1844 – 1878).

12

/вторник/

- **150 г. от рождението на Янко Станков Забунов**, един от пионерите на организираното земеделско движение в България и от основателите на българския земеделски народен съюз (1868 – 18.12.1909)

13

/сряда/

- **115 г. от рождението на Филип Кутев**, български фолклорист и композитор, създател на най-големия български фолклорен ансамбъл (13.06.1903 – 30.11.1982)

14

/четвъртък/

- **165 г. от смъртта на Захари Зограф**, български художник и иконописец (1810 – 1853)
- **95 г. от от смъртта на Александър Стоименов Стамболийски**, български политически и държавен деец (1879 – 1923)

15

/петък/

- **155 г. от излизането на в-к „Гайда”, редактиран от Петко Р. Славейков през 1863 г.**
- **175 г. от рождението на Едвард Григ**, норвежки композитор (1843 – 1907)

18

/понеделник/

- **95 г. от смъртта на Христо Смирненски**, български поет (1898 – 1923)
- **90 г. от смъртта на Руал Амундсен**, норвежки полярен изследовател, покорява Южния полюс на 11.12.1911 г. (16.07.1872 – 18.06.1928)

19

/вторник/

- **395 г. от рождението на Блез Паскал**, френски математик, физик и философ (1623 – 1662)

21

/четвъртък/

- **110 г. от смъртта на Николай Римски Корсаков** , руски композитор (1844 – 1908)
-

24

/неделя/

- **180 г. от рождението на Ян Матейко** , полски живописец реалист. Рисува предимно героични исторически картини с колосални размери (24.06.1838 – 01.11.1893)

22

/сряда/

- **90 г. от смъртта на Иван Димитров Шишманов** – български литературовед, общественик, академик (1862-1928)

26

/вторник/

- **Международен ден за борба с наркоманията**

ЮЛИ

02

/понеделник/

- **240 г. от смъртта на Жан Жак Русо**, френски философ и писател (1712-1778)

03

/вторник/

- **85 г. от рождението на Александър Николаев Фол**, български историк – траколог, филолог (1933 – 2006)
- **135 г. от рождението на Франц Кафка**, австрийски писател (1883 – 1924)
- **115 г. от смъртта на граф Николай Павлович Игнатиев**, руски дипломат и държавник, играл важна роля в политиката на Азия и Балканите при управлението на руския император Александър II. Допринася за сключването на Сан-Стефанския мирен договор (17/29.01.1832 – 1908)

04

/сряда/

- **135 г. от рождението на проф. Петър Мутафчиев**, български историк, специалист по средновековна история : „История на българите" , „Книга на българите" и др. (04.07.1883 – 02.05.1943)

06

/петък/

- **150 г. от преминаването на четата на хаджи Димитър и Стефан**

Караджа през Дунава, 1868, при с. Вардим, Свищовско

- **65 г. от рождението на Ренета Иванова Инджова (1953)**, икономист, първата жена министър-председател на България, възглавявайки служебното правителство през 1994 – 1995

07

/събота/

- **125 г. от рождението на Мирослав Кърлежа**, хърватски писател, критик, публицист и есеист : „Хърватският бог Марс“, „Глембаеви“ и др. (07.07.1893 – 1981)

09

/понеделник/

- **115 г. от рождението на Илия Петров**, български художник (1903-1975)

10

/вторник/

- **100 г. от рождението на Джеймс Олдридж**, английски писател и журналист, известен с романите „Подписали с честта си“, „Дипломатът“(10.07.1918 – 23.02.2015)

12

/четвъртък/

- **190 г. от рождението на Николай Чернишевски**, руски писател, учен и философ, защитаващ реализма в литературата. Най-известното му произведение е романа „Какво да се прави“ (12/24.07.1828 – 17/29.10.1889)

13

/петък/

- **225 г. от смъртта на Жан Пол Марат**, деец на Френската буржоазна революция, един от лидерите на якобинците, учен и публицист (24.05.1743 – 13.07.1793)

16

/понеделник/

- **190 г. от рождението на генерал Гурко**, герой от Руско-турската освободителната война (1828-1901)

17

/вторник/

- **Свети Великомъченица Марина**. Църковен празник. Празник на град Созопол.

18

/сряда/

- **135 г. от възстановяването на Търновската конституция (1883)**

19

/четвъртък/

- **125 г. от рождението на Владимир Маяковски**, руски поет (1893 – 1930)

23

/понеделник/

- **130 г. от рождението на Реймънд Чандлър**, американски писател (1888 – 1959)

24

/вторник/

- **215 г. от рождението на Александър Дюма** (баща) – френски писател (1803-1870)

27

/петък/

- **190 г. от рождението на Христо Г. Данов**, български възрожденски учител, книжовник и родоначалник на книгоиздаването в България. (27.07.1828 – 11.12.1911)
- **85 г. от рождението на Дончо Цончев**, български писател прозаик (1933 – 2010)

30

/понеделник/

- **120 г. от смъртта на Ото фон Бисмарк**, германски държавен деец, наречен „Железният канцлер”(01.04.1815 – 30.07.1898)
- **200 г. от рождението на Емили Бронте**, английска писателка : "Брулени хълмове" (30.07.1818 – 19.12.1848)

АВГУСТ

02

/четвъртък/

- **115 г. от избухването на Илинденско-Преображенското въстание (1903)**

03

/петък/

- **120 г. от рождението на Калина Малина**, българска детска писателка, автор на над 50 книги. (03.08.1898 – 04.01.1979) г.

10

/петък/

- **105 г. от подписването на Букурещкия договор (10.08/28.07 стар стил), който слага край на Втората балканска (Междусъюзническа) война 1913 г.**

12

/неделя/

- **165 г. от рождението на Стоян Ст. Заимов**, революционер и обществен деец, книжовник, директор на Народната библиотека „Св.св.Кирил и Методий” (1853-1932)

13

/понеделник/

- **105 г. от смъртта на Илия Блъсков**, български писател (1839-1913)
- **155 г. от смъртта на Йожен Дьолакроа**, френски художник (1798-1863)

14

/вторник/

- **60 г. от смъртта на Фредерик Жолио Кюри**, френски физик, работил над структурата на атома (19.03.1900 – 14.08.1958).

23

/четвъртък/

- **150 г. от рождението на Пол Отле**, белгийски общественик и библиограф, През 1905 г., заедно с Анри Лафонтен, създава Универсалната десетична класификация, използвана и днес в библиотеките по света, най-вече в Европа. (1868 – 1944)

25

/събота/

- **60 г. от смъртта на Змей Горянин (Светозар Димитров)**, български писател (1905-1958)
- **110 г. от смъртта на Антоан Анри Бекерел**, френски физик, лауреат на Нобелова награда по физика през 1903 г. (1852-1908)

26

/неделя/

- **275 г. от рождението на Антоан Лавоазие**, френски химик, открил кислорода през 1775 г. (26.08.1743 – 08.05.1794)

27

/понеделник/

- **190 г. от рождението на Христо Груев Данов**, основоположник на българското книгоиздаване (1828 – 1911)

28

/вторник/

- **75 г. от смъртта на цар Борис III (30.01.1894 – 28.08.1943) и 100 г. от качването му на престола (03.10.1918).**

30

/четвъртък/

- **270 г. от рождението на Жак Луи Давид**, френски живописец (30.08.1748 – 29.12.1825)

31

/петък/

- **110 г. от рождението на Уилям Сароян**, американски писател (1908 – 1981)
- **105 г. от рождението на Георги Павлов – Павлето**, български живописец и художествен критик, работил предимно в областта на пейзажа. (31.08./13.09.1913 – 29.07.1995)

СЕПТЕМВРИ

01

/събота/

- **120 г. от рождението на Димитър Талев**, български писател (1898-1966)
- **160 г. от рождението на Трайко Китанчев**, български общественик, книжовник и учител. Първият председател на Върховния македоно-одрински комитет (ВМОК)-(01.09.1858 – 13.08.1895)

04

/вторник /

- **200 г. от рождението на Димитър Стефанов Мутев**, културно – просветен и обществен деец, основател и първи редактор на сп. „Български книжици

05

/сряда/

- **450 г. от рождението на Томазо Кампанела**, италиански мислител утопист : "Градът на слънцето", (05.09.1568 – 21.05.1639)

06

/четвъртък/

- **Ден на Съединението**. Чества се Съединението на Княжество България и Източна Румелия през 1885 г. Ден на гр. Пловдив. Официален празник
- **330 г. от избухването на Чипровското въстание през 1688 г.**, организирано в северозападните български земи с център Чипровци

08

/събота/

- **150 г. от рождението на Мара Белчева**, българска поетеса (1868 – 1937)

09

/неделя/

- **190 г. от рождението на Йоаким Груев**, български възрожденски книжовен и обществен деец (1828-1912)
- **190 г. от рождението на Лев Толстой**, руски писател (1828-1910)
- **120 г. от смъртта на Стефан Маларме**, френски поет, един от най-главните последователи на символизма . (18.03.1842 – 09.09.1898).

11

/вторник/

- **185 г. от рождението на Леандър Франсоа Рене Леге (1833 – 13.02.1887)**, френски дипломат, полага усилия за спечелване на европейското обществено мнение в полза на българската кауза по време и след Априлското въстание 1876 и Руско-турската освободителна война 1877 – 1878; в края на 1878 г. за кратко е вицеконсул на Франция в Бургас

12

/сряда/

- **110 г. от рождението на Лъчезар Станчев**, български поет (1908 - 1992)

14

/петък/

- **180 г. от рождението на Христо Иванов – Големия (Книговезеца, Христо Ловчалията, Войводата)**, деец на българското националноосвободително движение, участник в Първата и във Втората българска легия в Белград, в подготовката на Априлското въстание 1876 (14.09.1838 – 29.01.1898)

17

/понеделник/

- **120 г. от рождението на Христо Смирненски**, български поет и сатирик, журналист (1898 – 1923)

21

/петък/

- **175 г. от рождението на Георги Бенковски**, български революционер и ръководител на Априлското въстание през 1876 г. (1843 – 1876)

22

/събота/

- **Ден на обявяване на независимостта на България.** Официален празник. На 22 септември 1908 г. във Велико Търново с манифест княз Фердинанд обявява независимостта на България.

26

/сряда/

- **Европейски ден на езиците.** Обявен с решение на Съвета на Европа.
- **120 г. от рождението на Джордж Гершуин**, американски композитор и пианист (1898 – 1937)

28

/петък/

- **215 г. от рождението на Проспер Мериме**, френски писател (28.09.1803 – 23.09.1870)

- **110 г. от рождението на академик Марин Големинов**, български композитор и диригент (28.09.1908 – 19.02.2000).

29

/събота/

- **500 г. от рождението на Тинторето (29.09.1518 – 31.05.1594)**, италиански художник, представител на Венецианската школа през Ренесанса (29.09.1518 – 31.05.1594).

30

/неделя/

- **50 г. от смъртта на Александър Божинов** , български карикатурист, илюстратор и живописец; основател е на съвременната българска карикатура (24.02.1878 – 30.09.1968)

ОКТОМВРИ

01

/понеделник/

- **Празник на българските певци и музиканти.** Обявен е през 1980 г. по повод 700-годишнината от рождението на св. Йоан Кукузел.
- **Международен ден на музиката.** Отбелязва се от 1974 г. по решение на Международния съвет за музика при ЮНЕСКО.
- **Международен ден на възрастните хора.** Отбелязва се от 1991 г. по решение на Общото събрание на ООН

04

/четвъртък/

- **115 г. от рождението на Джон-Винсът Атанасов**, учен, създател на първия електронен цифров компютър (1903 – 1995)
- **Световен ден за защита на животните.** Чества се на католическия празник на св. Франциск, покровител на животните.

05

/петък/

- **140 г. от рождението на Михаил Петров Арnaudов**, фолклорист, етнограф, литературен историк (1878-1948)
- **305 г. от рождението на Дени Дидро**, френски философ, писател (1713-1784)

07

/неделя/

- **135 г. от рождението на Рачо Стоянов**, български писател, драматург и преводач (1883-1951)

08

/понеделник/

- **60 г. от смъртта на Ран Босилек (Генчо Негенцов)**, писател и преводач (1886-1958)

10

/сряда/

- **Ден на архивиста.** На този ден през 1951 г. е издаден Указ за създаването на Държавен архивен фонд на България
- **115 г. от рождението на Христо Радевски**, поет и сатирик (1903-1996)
- **205 г. от рождението на Джузепе Верди**, италиански композитор (1813-1901)

12

/петък/

- **90 г. от рождението на Рангел Вълчанов**, български кинорежисьор и сценарист (1928- 2013)

17

/сряда/

- **95 г. от рождението на Апостол Карамитев**, български драматичен актьор (1923 – 1973)

18

/четвъртък/

- **125 г. от смъртта на Шарл Гуно**, френски композитор (1818-1893)

20

/събота/

- **180 г. от рождението на Марин Стоянов Дринов**, български възрожденски историк и държавник, един от основателите на Българското книжовно дружество и негов пръв председател (1838-1906)

21

/неделя/

- **185 г. от рождението на Алфред Нобел**, швейцарски инженер, химик, индустриалец и учредител на Нобеловата награда (1833-1896)

22

/понеделник/

- **205 г. от смъртта на епископ Софроний Врачански**, възрожденски книжовник, учител и общественик (1739 – 1813)
- **115 г. от рождението на Златю Бояджиев**, български художник (1903-1962)

23

/вторник/

- 125 г. от смъртта на Александър I Батенберг, княз на България (1857-1893)

25

/четвъртък/

- **180 г. от рождението на Жорж Бизе**, френски композитор (1838-1875)

26

/петък/

- **Св. Великомъченик Димитрий Солунски. Димитровден. Ден на строителя**

27

/събота/

- **Международен ден на световното филмово наследство**
- **160 г. от рождението на Теодор Рузвелт**, президент на САЩ (1858-1919)

29

/понеделник/

- **65 г. от смъртта на Александър Жендов**, български художник (1901 – 1953)

31

/сряда/

- **Ден на Черно море.** Обявен през 1996 г. в Истанбул на срещата на министрите на околната среда на България, Грузия, Румъния, Русия, Турция и Украйна

НОЕМВРИ

01

/четвъртък/

- **Ден на народните будители.** Официален празник. За първи път се отбелязва през 1909 г. в Пловдив
- **145 г. от рождението на Божан Ангелов**, литературен критик и историк, директор на Народна библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ от 1923 до 1928 г. (1873 – 1958)

03

/събота/

- Ден на българския художник. **Отбелязва се от 3 ноември 1993 г. в деня на църковния празник на св. Пимен Зографски, обявен за покровител на българските художници. Празнува се от българските художници иконописци и реставратори.**

06

/вторник/

- **125 г. от смъртта на Пьотр Илич Чайковски**, руски композитор (1840-1893)

07

/сряда/

- **105 г. от рождението на Албер Камю**, френски писател (1913-1960)

09

/петък/

- **200 г. от рождението на Иван Сергеевич Тургенев**, руски писател (1818-1883)

10

/събота/

- **Международен ден на младежта**. Отбелязва се от 1949 г. по решение на Световната федерация на демократичната младеж
- **185 г. от рождението на Добри Войников**, български възрожденски учител, писател, драматург, журналист и общественик; основоположник на българския театър и негов първи режисьор (10.11. ст. стил/22.11.1833 – 27.03.1878)
- **535 г. от рождението на Мартин Лутер**, немски теолог, основоположник на протестантската реформация в Германия. (10.11.1483 – 18.02.1546),

13

/вторник/

- **150 г. от смъртта на Джоакино Росини**, италиански композитор, автор на повече от 30 опери. (29.02.1792 – 13.11.1868)

19

/понеделник/

- **190 г. от смъртта на Франц Шуберт**, австрийски композитор, автор на 9 симфонии, на около 20 опери и др. (31.01.1797 – 19.11.1828)

20

/вторник/

- **160 г. от рождението на Селма Лагерльоф**, шведска писателка и лауреат на Нобелова награда за литература през 1909 г. (1858-1940)

22

/четвъртък/

- **135 г. от рождението на Сирак Скитник**, псевдоним на Панайот Тодоров Христов, поет-символист, художник и театрален критик (1883-1943). През 1924-1925 г. е библиотекар в Министерство на Просвещението
- **105 г. от рождението на Асен Босев**, български детски поет(22.11.1913 – 24.04.1997)

28

/сряда/

- **110 г. от рождението на Клод-Леви Строс**, френски антрополог и етнолог (1908 - 2009).

29

/четвъртък/

- **160 г. от смъртта на Константин Фотинов**, български възрожденски книжовник, просветител и преводач. Редактор и издател на първото българско списание „Любословие“ (ок.1790 – 29.11.1858)

ДЕКЕМВРИ

01

/събота/

- **130 г. от рождението на Иван Георгиев Данчов**, български лексикограф, един от авторите на първата Българска енциклопедия, създадена през 1936 г. (1888-1960)
- **130 г. от смъртта на екзарх Антим I (Атанас Чалъков)**, български духовник, пръв български екзарх (1816 – 01.12.1888)

02

/неделя/

- **95 г. от рождението на Мария Калас**, оперна певица (1923 – 1977)

03

/понеделник/

- **195 г. от рождението на Станислав Доспевски**, български художник (1823 -1878)

04

/вторник/

- **140 г. от рождението на Никола Данчов**, български лексикограф, един от авторите на първата Българска енциклопедия, създадена през през 1936 г. (1878-1956)

06

/сряда/

- **Никулден. Ден на град Бургас.** Чества се от 1992 г.

08

/събота/

- **Празник на българските студенти**
- **130 г. от рождението на генерал Владимир Заимов**, български военен деец, отличил се по време на Първата световна война. (08.12.1888 – 01.06.1942)

09

/неделя/

- **410 г. от рождението на Джон Милтън**, английски поет (1608-1674)

10

/понеделник/

- **Международен ден за защита на правата на човека**
- **140 г. от основаването на Народната библиотека „Св.св. Кирил и Методий“ през 1878 г.**

11

/вторник/

- **100 г. от рождението на Александър Солженицин**, руски писател и историк (1918 – 2008)
- **215 г. от рождението на Хектор Берлиоз**, френски композитор (1803 – 1869)
- **40 г. от смъртта на Олга Кирчева**, българска драматична актриса (23.05.1903 – 11.12.1978)

12

/сряда/

- **90 г. от рождението на Чингиз Айтматов**, киргизки писател (1928 – 10.06.2008)

13

/четвъртък/

- **140 г. от рождението на Адриана Будевска**, българска актриса, един от основоположниците на българския професионален театър (13.12.1878 – 09.12.1955),

16

/неделя/

- **70 г. от смъртта на Никола Маринов**, български живописец, портретист (10.07.1879 – 16.12.1948)

19

/сряда/

- **170 г. от смъртта на Емили Бронте**, английска писателка: "Брулени хълмове" (30.07.1818 – 19.12.1848).

20

/четвъртък/

- **Международен ден за човешка солидарност.** Чества се от 2006 г. по решение на Общото събрание на ООН от 22 декември 2005 г.
- **150 г. от рождението на Димитър Т. Страшимиров,** писател, драматург, публицист, историк, написал първите публикации за живота и делото на Васил Левски (1868-1939)

22

/събота/

- **160 г. от рождението на Джакомо Пучини,** италиански оперен композитор (1858-1924);

24

/понеделник/

- **Бъдни вечер.** Официален и църковен празник. Нарича се още Малката Коледа. Тази вечер е начало на празненството, възславящо Христовото рождение
- **220 г. от рождението на Адам Мицкевич,** полски поет (24.12.1798 – 26.11.1855).

25

/вторник/

- **Рождество Христово.** Официален и църковен празник. Християнският свят чества рождението на Сина Божий Иисус Христос

28

/петък/

- **Международен ден на киното.** На този ден през 1895 г. в парижкото “Гран кафе” се състои първата публична демонстрация на “движещи се фотографии”, с помощта на кинематографа, изобретен от братята Антоан и Луи Люмиер.

30

/неделя/

- **125 г. от смъртта на Стефан Веркович,** босненски археолог, фолклорист и етнограф: "Народни песни на македонските българи" и др. (05.03.1821 – 1893)